

МОДУЛ М9 - Мастер пројекат, 30 ЕСПБ
4. семестар дипломских академских студија, 2008/09

M9.1. Теза мастер пројекта - 10 ЕСПБ
M9. 2. Архитектонско-урбанистички или урбанистички пројекат – 20 ЕСПБ

ТЕКСТ ЗА НАСЛОВНУ СТРАНУ:

Циљ мастер пројекта садржан је у намери да се архитектонска форма концепцијски истражи у односу на елементе природности њеног контекста. Приступ овом пројекту заснива се на преиспитивању архитектонског просторног и програмског потенцијала речног тока и њему припадајућих природних феномена.

Мало ратно острво егзистира у зависности од водостаја Дунава тако што је већим делом године видљиво захваљујући његовој високој самониклој вегетацији. При екстремно високим водама острво је потопљено, а насилањем терена до безбедних кота од поплава могуће је остварити 1ha његове површине.

Нови садржаји могу се специфично пројектовати и градити у овом сасвим посебном природном амбијенту. Његове високе еколошке вредности са једне стране као и урбани потенцијал са друге стране, могу бити основ за реализацију програма културе схваћеног у веома широком дијапазону екологије духа.

наслов - тема:

ALL INCLUSIVE NEW LAND BEOGRAD

СЛИКА:

УПУСТВО за рад на мастер пројекту

Садржај мастер пројекта

Мастер пројекат представља рад у коме студент повезује све стечена знања и вештине, показује да влада процесом истраживања, концептуализације, пројектовања и материјализације сложених урбанистичких или архитектонско-урбанистичких целина. По правилу, задаци мастер пројекта су синтезни.

Мастер пројекат садржи три дела са јасно препознатљивим истраживачким и апликативним компонентама:

- 1) истраживачки део, подразумева дефинисање пројектног задака и теме пројекта – писану тезу мастер пројекта,
- 2) графички и просторни приказ архитектонско-урбанистичког или урбанистичког идејног решења са додатним елементима идејног пројекта из посебних области пројектовања, технологије, окружења, културе, комуникације, управљања и норматива, које дефинише ментор
- 3) усмену јавну одбрану мастер пројекта пред менторском комисијом.

Током рада студент треба да покаже висок степен самосталности у свим фазама пројекта од дефинисања пројектног задатка до завршне одбране.

Теза мастер пројекта захтева од студената да, на основу веома отвореног тематског и просторног оквира задатог од стране ментора, истражи контекст и обради специфичне аспекте задатка, успостави програмску структуру пројекта, као и да јасно дефинише пројектни задатак и тему пројекта на основу којих ће приступити изради пројекта. Од изузетне важности је креативни однос тезе мастер пројекта према савременим тенденцијама у архитектури, као и критички однос према локалном окружењу у коме настаје пројекат.

Кроз рад на идејном решењу урбанистичке или архитектонско-урбанистичке целина са елементима идејног пројекта студент се оспособљава да, на основу тезе мастер пројекта и самостално развијеног пројектног задатка са програмом, повезује теоретска становишта и практично деловање, примењује савремене архитектонске схаватања, успоставља аутентичне методе пројектовања, доноси самосталне одлуке и проналази оригиналне одговоре на проблеме који настају током процеса пројектовања.

Усмена јавна одбрана мастер пројекта пружа прилику студентима да успоставе одговарајућу комуникацију не само са менторском комисијом која је пратила његов рад већ и са разноврсним аудиторијом који присуствује одбрани.

Студијска правила мастер пројекта

- Услов за упис су положени сви пројектни модули на дипломским академским студијима (М4, М5, М6).
- Студенти који нису стекли услов да упишу мастер пројекат у семетру, могу га поново уписати поново тек у пролећњем семестру наредне школске године.
- Студенти раде мастер пројекат у менторском студију.
- Менторски студио води један наставник – ментор мастер пројекта.
- **Менторски студио има 10 студената.**
- Ментор организује менторску комисију са по једним чланом из сваког департмана, изузев департмана ментора.
- Ментор може бити члан менторске комисије коју, као ментор, организује члан његове менторске комисије.
- Ментор може бити члан и других менторских комисија. (**поред свог студија још у максимално 3 комисије**)

- Наставник може бити члан максимално у 4 менторске комисије.

- Менторска комисија се успоставља на почетку семестра и прати рад студента током целог семестра.
- На јавну усмену одбрану студента ментор може да позове додатног, гостујућег члана менторске комисије који није запослен на факултету.
- Гостујући члан менторске комисије има иста права и обавезе на усменој одбрани као и остали чланови менторске комисије.
- Ментори дају тематски и просторни оквир пре почетка семестра на основу којих студенти бирају ментора.
- Уколико је број пријављених студента већи од десет, ментор има право да бира студенте са којима ће радити на основу посебних критеријума које наводи у својој пријави.
- На основу тематског или/и просторног оквира студент дефинише пројектни задатак.

- Рад на мастер пројекту траје 21 недељу. (укључујући и јавну усмену одбрану рада)

- Сваки студент добија од ментора јединствени студентски картон у коме се прати његов рад на мастер пројекту.
- Сваке недеље студент има обавезне полуслатне консултације са ментором и петнаестоминутне са сваким чланом менторске комисије.
- Консултације се одвијају у наставничким кабинетима у терминима које одреде наставници пре почетка семестра.
- Долазак на консултације бележи се у студентов картон.

У току првих 6 недеља студент спроводи истраживање на основу кога саставља тезу мастер пројекта. Теза мастер пројекта обрађује шири технички, уметнички, социјални, психолошки, економски, културни и др. контекст пројекта, као и појединачне специфичне аспекте пројектовања, на основу којих се дефинише пројектни задатак и тему пројекта.

Теза мастер пројекта садржи најмање два табака текста и додатне графичке илустрације или фотографије.

Седме недеље студент брани тезу пред својом менторком комисијом.

Менторска комисија оцењује тезу, одобрава студенту даљи рад на пројекту или га упућује на дораду тезе. Студенти, којима је одобрена писана теза, могу да наставе рад на њој све до усмене одбране мастер пројекта.

Уколико менторска комисија утврди да теза није на нивоу комплексности која се подразумева у мастер пројекту студен добија две недеље да тезу доради.

Девете недеље студенти који нису добили одобрење да наставе рад на пројекту бране дорађену тезу.

Двадесетпрве недеље, два дана пре почетка свих усмених одбрана, понедељак 05.07. у 10 сати сви студенти који желе да бране рад у року су дужни да доставе приказ пројекта приређен и одштампан на формату 50/70, (према јединственом упутству које је могуће преузети са сајта факултета). Овај прилог је обавезни саставни део елабората сваког пројекта и биће изложен у аули факултета на заједничкој, годишњој изложби завршних радова М9 која предходи јавним одбранама и представља неизоставни део у процесу вредновања и завршног оцењивања радова. Студенти који не буду, на време, доставили овај прилог неће бити у могућности да бране рад и сматраће се да су одустали од одбране у школској 2010/2011. години.

Двадесетпрве недеље студент износи јавну усмену одбрану мастер пројекта пред својом менторском комисијом.

Услов за излазак на јавну одбрану мастер пројекта поред завршеног мастер пројекта су положени сви испити предвиђени студијским програмом дипломских академских студија.

Начин и критеријуми оцењивања, као и детаљнија упутства о садржају рада и начинима презентације биће накнадно утврђени посебним протоколом за оцењивање.

Студенти који без легитимног оправдања, не предају рад на време, изостану са јавних усмених одбрана пројекта или не добију пролазну оцену уписују нови програм мастер пројекта у пролетњем семестру наредне школске године и понављају читав процес од почетка до јавне усмене одбране у јулу.

Термински план мастер пројекта

Ментори мастер пројекта предају Руководиоцу Већа друге године дипломских студија прелиминарну испуњену пријаву Мастер студија у **среду 14. јануара 2011. године**

Презентација мастер пројекта обавља се на сајту факултета од **петка 21. јануара 2011. Године до 1 Фебруара 2011**

Пријављивање студената је у **среду 02. фебруара 2011 године у 12 сати у кабинетима ментора**

Приликом пријаве студенти достављају: једну А4 страницу са својим курикулумом, дигитални портфолио у ПДФ формату на ЦД-у и изјаву.

Сваки студент може да се пријаве само код једног ментора.

Уколико се један студент пријави код више ментора биће кажњен.

Менторски студио има 10 студената

Уколико је број пријављених студента већи од десет, ментор има право да бира студенте са којима ће радити на основу критеријума које наводи у пријави.

Сви ментори достављају спискове студената и број слободних места за свој мастер пројекат на вратима кабинета и шаљу администратору факултетског сајта у **петак у 04. фебруара у 12 сати**.

Објављивање спискова примљених студената по студијима и број слободних места у **понедељак 07. фебруара у 15 сати**.

Студенти који нису примљени код жељеног ментора у првом кругу конкуришу за преостала места рангирањем ментора у другом кругу и предајом попуњеног обрасца студенској служби у **среду 09. фебруара у 10 сати**.

Рачунар распоређује студенте код ментора на основу просечне оцене из модула М4, М5 и М6.

Коначни спискови студената објављују се у понедељак **14. фебруара 2011. в.**

Одбрана тезе пред менторском комисијом је **7. недеље у семестру**.

Завршна изложба приказа пројекта одржће се **21. радне недеље, 5. јула у уторак**.

Јавна усмена одбрана мастер пројекта је **21. радне недеље, 6. 7. и 8. јула у среду, четвртак и петак**.

*на основу Службеног билтена 71/06 Архитектонског факултета: Студијски програми основних академских студија и дипломских академских студија архитектуре од 31. 05. 2006. и Службеног билтена 72/06 Архитектонског факултета: Статут од 09. 10. 2006.

Назив предмета: МОДУЛ 9– Мастер пројекат М9.1. Теза мастер пројекта М9. 2. Архитектонско-урбанистички или урбанистички пројекат
Година студија: 4. семестар дипломских академских студија - мастер, 2010/11
Број кредита: 10 ЕСПБ + 20 ЕСПБ = 30 ЕСПБ
Термини одржавања консултација: једном или два пута недељно од 2 до 4 сата са ментором једном или два пута недељно од 1 до 2 сата са члановима менторске комисије
Термин јавне усмене одбране мастер пројекта: Према распореду за 2010/2011
Термини одбране тезе мастер пројекта: Према распореду за 2010/2011

Назив тематског и просторног оквира мастер пројекта:	
ALL INCLUSIVE NEW LAND BEOGRAD	
Наставник: Проф. арх. Михаило Тимотијевић	
Учесници у настави: Давор Ереш, PhD студент, асистент	
Guest critics: Sophia Vyzoviti, PhD TU Delft, assistant professor (Design Methodology, Department of Architecture, University of Thessaly, Volos, Greece) / Maja Гаврић, дипл.инг.арх., PhD Arch La Sapienza Roma	
Број кабинета: 244	
Време за консултације са студантима (једном или два пута недељно најмање од 2 до 4 сата) четвртком 12 – 16	
Телефон: 011 3345473	Е-маил: tika@arh.bg.ac.rs

2. члан менторске комисије: Проф. др Михаило Самарџић
Број кабинета: 349
Време за консултације са студентима (једном или два пута недељно најмање од 1 до 2 сата)
3. члан менторске комисије: Проф. др Владан Ђокић
Број кабинета: 305
Време за консултације са студентима (једном или два пута недељно најмање од 1 до 2 сата)

Посебни критеријуми за пријем студената:

Просечна оцена из претходних пројекта на мастер студијима, знање енглеског језика.

Студент приликом избора ментора прилаже свој курикулум, портфолио и изјаву којом објашњава своје намере и циљеве у изради мастер пројекта и разлоге због којих се одлучио да за ментора изабере одређеног наставника. Пријаву (курикулум, портфолио, изјаву) послати у PDF формату на eres@arh.bg.ac.rs

К у р и к у л у м на једној A4 страници садржи податке о досадашњим мастер студијима и оцене модула M4, M5 и M6, списак положених изборних предмета и одслушаних семинара. П о р т ф о л и о садржи по једну А3 страницу за сваки од пројекта урађених током мастер студија и додатно по једну А3 страницу за сваки од пројекта који су урађени изван школског програма (конкурси, радионице и сл.).

И з ј а в а ј е писани текст и/или визуелна представа појма `all inclusive` на једној A4 страници.

Циљеви и приступ мастер пројекту:

Циљ мастер пројекта садржан је у намери да се архитектонска форма концепцијски истражи у односу на елементе природности њеног контекста. Приступ овом пројекту заснива се на преиспитивању архитектонског просторног и програмског потенцијала речног тока и њему припадајућих природних феномена.

Импликације оваквог приступа превазилазе чисту појавност архитектонске форме, истичући у први план тематски контекст и проектантски поступак као начин реализације архитектонске идеје о урбаној природности.

Тематски или/и просторни оквир мастер пројекта:

Мало ратно острво егзистира у зависности од водостаја Дунава тако што је већим делом године видљиво захваљујући његовој високој самониклој вегетацији. При екстремно високим водама острво је потопљено, а насилањем терена до безбедних кота од поплава могуће је остварити 1ha његове површине.

Нови садржаји могу се специфично пројектовати и градити у овом сасвим посебном природном амбијенту. Његове високе еколошке вредности са једне стране као и урбани потенцијал са друге стране, могу бити основ за реализацију програма културе схваћеног у веома широком диапазону екологије духа.

Истраживање односа архитектонске форме и елемената природног окружења представља јединствено искуство и шансу.

Теоријска раван у којој се гради истраживање балансира између архитектуре, естетике, теорије форме и феноменологије, екологије и технологије.

Савременост се не може разумети сама по себи. За многе архитекте, иако још увек као пре свега стилско питање централно позициониране модерности (са разним префиксима), ради се о дозволи промене у односу између променљивости и стабилности. Она се налази у аналогији следа прошлости (стабилности), садашњости (промене) и будућности (стабилности). У том смислу прошлост се може видети у контексту теоријских конструкција које су на неки начин идеализоване, а будућност као продор према другим начинима живота, док се садашњост растеже између промене и стабилности у распону сопствених нужности, разлога и веровања.

Ако се за архитектуру може рећи да има поетско значење морамо признати да оно што казује није независно од онога што јесте. Архитектура није искуство које се касније преводи речима. Као песма сама, она је сама своја присутност, која конституише начине и њено крајње искуство.

(Стивен Хол, Јохани Паласма; Питања перцепције, Простор архитектуре: значење као присуство и представљање)

Метод рада на мастер пројекту:

Теза: Писани / Визуелни есеј из области феномена форме у архитектури

Пројекат: Архитектонско урбанистички просторни модел средине

Исход рада на мастер пројекту:

Способност и вештина истраживања кроз пројекат

- самостално конципирање тематског оквира задатка
- дефинисање елемената истраживања кроз пројекат
- формулисање и примену одговарајућег методолошког поступка

Препоручена литература:

- Hans Ibelings**, Supermodernism, Architecture in the age of Globalisation (NAi Publishers, 1998)
- Baudrilliard, Jean / Nouvel, Jean**: Сингуларни објекти - Архитектура и филозофија (Загреб: АГМ, 2008)
- Leach, Neil**: Camouflage (Cambridge: MIT Press, 2006)
- Pallasmaa, Juhani**: The Eyes of the Skin (London: Wiley-Academy, 2005)
- Holl, Steven; Pallasmaa, Juhani**: Questions of Perception, Phenomenology of Architecture (San Francisco: William Stout Publishers; Japan: A+U, 2006)
- Башлар, Гастон**: Земља и сањарије волje (Сремски Карловци: ИК Зорана Стојановића, 1998)
- Фосијон, Анри**: Живот облика (Београд: Култура, 1964)
- Balmond, Cecil**: Informal (New York: Prestel, 2002)
- Reiser, Jesse**: Atlas of Nouvel Tectonics (New York: Princeton Architectural Press, 2005)
- Smith, Ken**: Landscape Archiectype – Urban projects (New York: Princeton Architectural Press, 2006)

Начин одбране (садржај тезе мастер пројекта и идејног решења са елементима идејног пројекта из посебних области):**Пројектни елаборат формата А3/А2, у штампаној и дигиталној форми****1. Теза у форми писаног и визуелног есеја (обима 5 400 карактера + 3 А4 формата / филм)**

- 1.1. Идентификација и објашњење теме у односу на задати шири тематски оквир
- 1.2. Анализа естетског, феноменолошко и еколошког контекста пројекта
- 1.3. Формулација просторно-програмских елемената пројекта
- 1.4. Истраживање и визуелизација форме

2. Идејно архитектонско-урбанистичко решење

- 2.1. Ситуација 1: 1000
- 2.2. Пројекат структуре 1: 200
- 2.3. Детаљ (еколошко-технолошки аспект пројекта) 1: 20
- 2.4. Модел
- 2.4. Атмосфера

3. Усмена одбрана пројекта

Power Point презентација

Критеријуми оцењивања:

Форма рада
Структура рада
Садржај рада

Укупна оцена студента на мастер пројекту је једна тридесетине збира оцене M9.1. Тезе мастер пројекта која се множи са 10 ЕСПБ и оцене M9.2. Архитектонско-урбанистичког или урбанистичког пројекта која се множи са 20 ЕСПБ .
У структури оцене и једног и другог курса предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре завршног рада) учествују са најмање од 0 до 30 поена и највише од 0 до 60 поена, предати писани елаборат или графички и просторни приказ усмена одбрана учествују са највише 0 до 60 поена и најмање 0 до 30 поена, а усмена одбрана на завршном испиту са 0 до 10 поена.

Испуњавањем предиспитних обавеза и усменом одбраном студент може стечи највише 100 поена. За пролазну оцену из сваког појединачног курса студент мора да прикупи најмање 55 поена. Уколико на једном од курсева има мање од 55 поена студент на може да добије укупну позитивну оцену и мора да понови целокупан програм у следећем семестру.

M9.1. Теза мастер пројекта	поена	M9.2. Архитектонско-урбанистичко или урбанистичко идејно решење са елементима идејног пројекта из посебних области	поена
активности у току семестра	60п	активности у току семестра	30п
писани елаборат	30п	графички и просторни приказ пројекта	60п
усмена одбрана тезе	10 п	усмена одбрана пројекта	10 п
укупно	100п	укупно	100п

Услови предаје после заказаног рока: из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената: из статута АФ